

מכללה אקדמית הדסה
החוג למדעי האופטומטריה

הראיה של הילד היא מצוינת כיצד יתכן שיש לו בעיית ראייה?

מכללה אקדמית
הדסה
ירושלים

מידע להורים ומורים

רשימת תסמינים לבעיות בראייה תפקודית ("מיקוד ראייה")

- סטייה של אחת העיניים פנימה או החוצה
- סגירת עין בזמן קריאה או בשמש
- תלונות על טשטוש או ראייה כפולה בזמן קריאה או העתקה מהלוח
- תלונות על כאב עיניים אחרי בית ספר או אחרי קריאה
- הימנעות מקריאה
- קושי בהעתקה מהלוח
- קריאה איטית יחסית לבני הגיל
- איבוד מקום הקריאה לעיתים קרובות
- דילוג על מלים, דילוג על שורות
- קריאה חוזרת ונשנית לצורך הבנת הנקרא
- ריכוז לזמן קצר בקריאה או בהעתקה
- עבודות הבית נמשכות זמן רב מן הצפוי
- הבנה טובה בהקשבה מאשר בקריאה
- קושי בזיהוי אותיות/מספרים
- קושי להבחין בין ימין לשמאל

במידה שהבחנת בשני תסמינים או יותר
מומלץ לפנות למכללה לקביעת תור במרפאה
לתפקודי עיניים ("מיקוד ראייה")
בטלפון 02-6291968

הבדיקה היא תמורת תשלום סמלי בלבד.

הראיה של הילד היא מצוינת "6/6" כיצד יתכן שיש לו בעיית ראייה?

המשמעות של ראייה מצוינת פרושה כי הילד רואה את השורה הנדרשת (אותיות או מספרים) ממרחק של 6 מטר מלוח הבדיקה.

אולם בדיקה זו אינה בודקת את כל יתר המיומנויות של הראייה שהן חשובות ביותר לקריאה ולמידה.

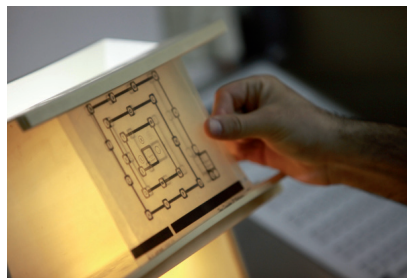
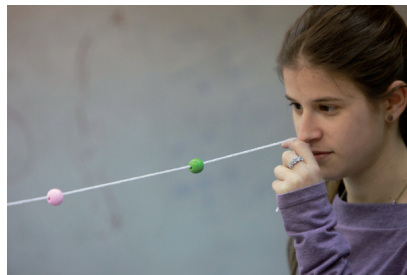
www.hadassah.ac.il

המכללה האקדמית הדסה

רח' הנביאים 37, ת.ד. 1114, ירושלים 91010

במה שונה בדיקה שנתית שגרתי מהערכה של ראייה תפקודית ?

הבדיקה השנתית השגרתית בודקת את הצורך בהרכבת משקפיים או עדשות מגע. הבדיקה של הראייה התפקודית בודקת את תנועות העיניים, מיזוג העיניים, מיקוד הראייה ותפיסה חזותית.

מספר רב של מיומנויות הנדרשות לקריאה ולמידה אינן נחשפות בבדיקת עיניים שגרתי.
להלן מספר דוגמאות:

תנועות העיניים

אם נחשוב לרגע על צורת השימוש בעיניים בזמן הקריאה נבין מיד כי העיניים מרצדות ללא הרף לאורך השורות, ולכן עיניים שאינן מסוגלות לבצע תנועות מהירות ידלגו על מילים בזמן הקריאה, יאבדו את נקודת הקריאה, יקראו שורות פעמיים ויגרמו לקשיים בהעתקה של משפטים.

מיקוד הראייה

בכיתה נדרשת הסתגלות מהירה במעבר מהתבוננות בעצמים קרובים (מחברת) לראיית עצמים רחוקים (לוח, מורה). בעיות מיקוד העיניים עשויות לגרום לקשיים בצפייה בלוח ובמחברת. לתלמיד עם בעיה במיקוד הראייה, לאחר זמן מה של כתיבה במחברת או קריאה, הלוח יראה מטושטש ותורגש עייפות וכאבי ראש.

תאום בין העיניים

כאשר אנו קוראים, שתי העיניים מתמקדות בו זמנית באותיות שבדף הקריאה. אם התאום בין העיניים לקוי עלולים להיווצר ראייה כפולה, איבוד מקום הקריאה בדף, כאב ראש או אובדן הריכוז בעבודה לזמן ממושך. לעיתים ניתן להבחין בסטייה בתיאום בין העיניים במבט רגיל ולעיתים הסטייה ניתנת לאבחון רק כאשר המבט מתרכז בעצמים קרובים.

תאום בין העיניים והידיים

כתיבה, שרטוט, העתקה, זריקת כדור ותפיסת כדור הן חלק ממגוון רחב מאוד של פעולות הדורשות מיומנות מפותחת ומלאה של התאמה בין העיניים והידיים.

תפיסת ראייה

בדיקה של תפיסת ראייה כוללת יכולת זיהוי וקליטה, זיכרון חזותי, מה שונה בקבוצה, כיווניות - ימין ושמאל ועוד.

מה היא תרפיה ויזואלית (תרגילי עיניים) ?

תרפיה ויזואלית היא תכנית טיפול מותאמת אישית המשתמשת בתרגילי עיניים מיוחדים ומכשירי ראייה המלמדים את המטופל כיצד להפעיל את מערך שרירי העיניים ולשלט בהן בצורה יעילה ונכונה. הצוות שלנו במכלל האקדמית הדסה עורך בדיקות מעמיקות לקבלת אבחון מדויק ובנית תכנית טיפול מתאימה לבעיות הראייה מהן סובל המטופל.

כיצד פועלת שיטת התרפיה הויזואלית ?

כמו מיומנויות אחרות, גם מיומנויות הראייה ניתנות לפיתוח וטיפוח על ידי טכניקות טיפוליות מתאימות. בטיפול בתרפיה ויזואלית המטופל נדרש לבצע תרגילי עיניים תחת פקוח והדרכה צמודה של תרפיסט. הקפדה על בצוע של התרגילים משפר את הראייה, מחזק את מערך שרירי העיניים, משפר את תנועת העיניים, את התאום ביניהן, את יכולת המיקוד ומיומנויות אחרות. תרפיה ויזואלית היא טיפול לא חודרני בה מלמדים את המטופל להפעיל את העיניים בצורה מתואמת.

הצעד הראשון הנדרש כדי להחליט לגבי הצורך בטיפול זה הוא לבצע מבחן ראייה תפקודית.

